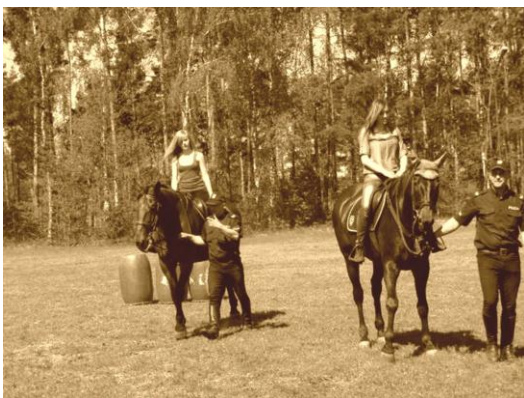

Szkoła w obiektywie

List Dyrektora Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego

Szanowni Państwo!

Mam zaszczyt i przyjemność zaprosić Państwa do wzięcia udziału w obchodach 90-lecia Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego. Tegoroczna jubileuszowa impreza jest okazją do podsumowań i refleksji.

Od 90 lat tę szkołę tworzyli ludzie. Nauczyciele, pracownicy administracji, uczniowie i ich rodzice, którzy oddali jej część swojego życia: pracę, zaangażowanie, uczucia. To trud wielu pokoleń, któremu towarzyszyły jakże niestabilne i zmienne realia. Opuściliśmy budynek przy ulicy Korczaka, teraz tutaj jesteśmy gospodarzami. Jeszcze wielu nauczycieli pamięta tamte czasy i może porównać dawne i dzisiejsze dni. Wiele się zmieniło, a czas jak rzeka, nieubłaganie płynie. Ale to wciąż ta sama szkoła – wielka rodzina - którą tworzymy tu dzisiaj, zgromadzeni podczas tych uroczystości. Wszyscy życzymy jej pomyślności, dokładamy wszelkich starań, aby nadal ją rozwijać. Wychowanie i wykształcenie nowego pokolenia obywateli to tytaniczny wręcz trud, ale nikt nie waha się go podjąć, bo przecież „takie będą Rzeczypospolite, jakie jej młodzieży chowanie”.

Czy uda się nam sprostać wszystkim zadaniom?

Na to pytanie odpowiedzieć będą mogły dopiero przyszłe pokolenia.

Każdy chce być dumny ze swojego dzieła, a naszym dziełem jest „Nasza Szkoła”.

Chcę zaprosić Państwa do udziału w uroczystym spotkaniu i podziękować wszystkim tym, którzy byli, są i będą twórcami tego dzieła.

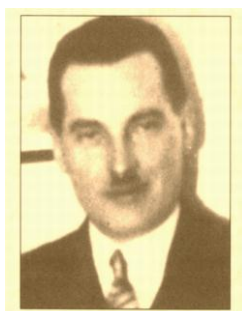
Dyrektor Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego

Dyrektorzy

Dyrektorzy

Józef Trzos	1921-1924
Aleksander Zboiński	1924-
Stanisław Dzieciołowski	
Leopold Ślósarski	1927-1928
Lech Smólski	1929-1939
Leon Rzykiecki	1939-1940
Czesław Przybylski	1940-1951
Karol Fuks	1951-1954
Feliks Pasternak	1952-1975
Marian Ordon	1975-1977
Ryszard Waryś	1977-2004
Janusz Cygan	2005- do chwili ob.

Lech Smólski

Czesław Przybylski

Feliks Pasternak

Wicedyrektorzy

Maria Mańko	1940-1945
Karol Fuks	1945-1950
Feliks Pasternak	1951-1952
Stefan Zarankiewicz	1952-1963
Bronisław Pisula	1963-1967
Marian Błasiak	1971-1974
Edward Pokutycki	1973-1974
Marian Ordon	1973-1975
Helena Rotarska	1975-1988
Stanisław Kosiński	1975-1981
Seweryn Sobczyk	1981-1991
Wiesława Operacz	1983-1984
Henryk Grzędzielski	1984-1985
Elżbieta Kuliś	1985-2004
Maria Lis	1988-2004
Ewa Cierpień	1991-do chwili ob.
Janusz Cygan	2004-2005
Katarzyna Stępień	2004-do chwili ob.
Teresa Gawron	2005-2006, od 2006 kierownik praktycznej nauki zawodu i p.o. zastępcy dyrektora.

Ryszard Waryś

Janusz Cygan

Historia szkoły

Dynamiczny rozwój przemysłu i handlu po odzyskaniu niepodległości w 1921 roku zaowocował utworzeniem z inicjatywy Stowarzyszenia Kupców Polskich męskiej Szkoły Handlowej, zwanej potocznie Kupiecką. Siedzibą szkoły był jednopiętrowy budynek usytuowany przy ul. Dzikiej zwanej później Handlową a obecnie Korczaka.

Na początku nauka trwała 3 lata, potem do „3-klasowej koedukacyjnej szkoły handlowej” dołożono 4. klasę specjalną o kierunku ogólnoprzemysłowym Stowarzyszenia Kupców Polskich.

Jej pierwszymi wychowankami była wyłącznie młodzież męska, lecz po utworzeniu 4-letniego Gimnazjum Handlowego i 2-letniego Liceum Handlowego szkoła przekształciła się w koedukacyjną i z liczby 100 uczniów wzrosła do 300.

Swój rozwój w okresie przedwojennym zawdzięcza pierwszym dyrektorom, którymi byli: Aleksander Zboiński, Stanisław Dzieciołowski, Leopold Ślósarski, Lech Smólski.

Pierwszy sztandar szkoły ufundował w 1936 roku ówczesny Komitet Rodzicielski, a od 1937 roku uroczystościom szkolnym towarzyszyła Szkolna Orkiestra Dęta prowadzona przez ówczesnego nauczyciela muzyki prof. Mieczysława Izarda.

Młodzież kształciła się obok przedmiotów ogólnych w następujących dziedzinach: nauka o handlu i wekslu, rachunki kupieckie, buchalteria, korespondencja, stenografia.

Lata wojny i okupacji 1939 - 1945

Wojna zebrała krwawe żniwo wśród uczniów i nauczycieli naszej szkoły. Jej pierwszą ofiarą już we wrześniu 1939 roku był dyrektor Lech Smólski, który dostał się do niewoli sowieckiej. Zgodnie z rozporządzeniem okupanta ze szkoły usunięto godło państwowe, wycofano podręczniki do nauki historii, polskie mapy podziału politycznego świata zastąpiono niemieckimi, odcenzurowano nawet śpiewniki. Przetrzebiono szkolną bibliotekę, z której zakazane egzemplarze wcześniej z narażeniem życia zostały wyniesione przez nauczycieli i ukryte w ich domach, by później służyć tajnemu nauczaniu.

We wspomnieniach pani prof. Wandy Guzikowskiej czytamy:

„Pierwszego września 1939 roku, w dniu, w którym zwykle rozpoczynał się rok szkolny, nie zgromadziliśmy się w budynku szkolnym (...) pracę rozpoczęliśmy dopiero w październiku. Dyrektor szkoły Lech Smólski, który brał udział w kampanii wrześniowej, nie powrócił. Początkowo sprawy administracyjne szkoły prowadził Jan Szczodrowski, a następnie czynności dyrektora objął kolega Leon Rzykiecki.”

Szczególnie dramatyczny był rok 1940. W pierwszych dniach kwietnia nastąpiły aresztowania zarówno nauczycieli jak i uczniów. Prof. Wanda Guzikowska tak opisała te wydarzenia:

„Do klasy drugiej licealnej przychodzi gestapo i aresztuje 6 uczniów. Byli to: Marian i Stanisław Muszyńscy, Adam Bajor, Stefan Budzikur, Józef Sztokdrejer i Edward Bera. Kiedy gestapowcy odeszli, podchodzi do profesora prowadzącego lekcję jeden z pozostałych w klasie uczniów i prosi o zwolnienie go i zaznaczenie nieobecności w dzienniku.

W ten sposób uniknął straszego losu swoich kolegów, bo okazało się, że był na liście tych, którzy mieli być aresztowani, lecz przez przeoczenie Niemca nie został wyczytany. Należał także do tajnej organizacji. Po chwili wrócono po niego, ale ani w szkole, ani w domu nie znaleziono go (...) Tragiczny los zrządził,

że oprócz uczniów niedługo zabrani zostali do więzienia ich wychowawcy: Leon Rzykiecki - dyrektor szkoły, Mieczysław Izard i Jerzy Głowacki- nauczyciele. Zginęli oni w 1940 roku pod Apolonką razem z aresztowanymi poprzednio uczniami.

Trudno sobie wyobrazić nasze przeżycia po tych wydarzeniach – podobny los mógł spotkać każdego z nas – nauczycieli, a także młodzież powierzoną naszej opiece(...)

To nie wszystkie ofiary walki w jednej z pierwszych częstochowskich organizacji ruchu oporu. Bronisławę Morgałę, Wacława Balta, Jana Ślęzaka, Włodzimierza Rozpondka wywieziono do obozu koncentracyjnego. Szkoła musiała kontynuować pracę. Po zatrzymaniu Leona Rzykieckiego obowiązki dyrektora objął Czesław Przybylski. Jeszcze jesienią 1940 roku władze niemieckie upaństwowiły budynek przy ulicy Handlowej i zlokalizowały w nim szkołę niemiecką. Od tego czasu Państwowa Szkoła Handlowa usunięta z zajmowanego do tej pory budynku zorganizowała naukę w kilku odrębnych lokalach. Zajęcia odbywały się przy ul. Św. Barbary, w domu parafialnym przy ul. Św. Rocha, przy ul. Jasnogórskiej, w budynku Sióstr Zmartwychwstańek w III Alei oraz w szkole przy ul. Różanej. Niemcy, chcąc zapobiec zwiększeniu ilości klas, zarzucają dyrektorowi sabotaż i w konsekwencji wydają rozporządzenie o likwidacji klas wyższych, ograniczają liczbę uczniów i skracają czas trwania lekcji do 35 minut. W takiej sytuacji

Stowarzyszenie Kupców Polskich przeznaczyło na zajęcia lekcyjne własny lokal w II Alei pod nr 41, w którym nauka odbywała się w czterech małych salach i trwała od godz. 8.00 do 21.00. Bywały jednak takie dni, w których wpis do dziennika brzmiał: „Z powodu braku lokalu lekcje nie odbyły się”.

Oficjalny i dozwolony program nauczania nie obejmował takich przedmiotów ogólnokształcących jak: literatura polska, historia, geografia, zatem nauczyciele naszej szkoły już w 1940 roku rozpoczęli komplety tajnego nauczania. Na początku z pięćdziesięcioosobową grupą uczniów pracowało ok. 10 nauczycieli. Zajęcia odbywały się w mieszkaniach nauczycieli lub uczniów w grupach 5-, 6- lub 7-osobowych. Realizowano materiał określony przedwojennym programem nauczania. Opanowanie materiału upoważniało do składania egzaminu maturalnego, przeprowadzanego również wg procedury sprzed 1939 roku. W roku szkolnym 1944/1945 w Częstochowie pod kierunkiem 16 nauczycieli naukę pobierało 150 uczniów.

Konspiracyjną pracę nauczycielską w Szkole Handlowej z narażeniem własnego życia prowadzili: Jan Burstin, Alojzy Chylewski, Jadwiga Frybes, Wanda Guzikowska, Adolf Hoffman, Julian Kielar, Helena Klimasińska, Janina Koiszewska, Stanisław Kołaczkowski, Maria Miklas, Adam Miller, Stefania Mykietiuik, Czesław Przybylski, Marian Stoszek, Antonina Tomkiewicz, Antoni Tuliszka. Jak wówczas wyglądał ich dzień pracy? Profesor Wanda Guzikowska pisze: „(...) Lekcje w szkole wg planu w kilku budynkach znajdujących się w różnych punktach miasta, lekcje tajnego nauczania w domu. Wynagrodzenie za pracę w szkole wystarczało wystarczało zaledwie na drobne wydatki – na życie trzeba było zapracować w inny sposób. Trudniłyśmy się z koleżankami handlem różnymi artykułami, wypiekami ciast oraz

wytwarzaniem wód kolońskich i kwiatowych.(...) Nieraz zastanawiam się, skąd brały się siły do wykonywania tych prac, jak wielka jest wytrzymałość człowieka. Dawały je pewnie młodość i ogromna chęć przetrwania. Może to i lepiej, że każda chwila wypełniona była pracą, bo nie było czasu na zastanawianie się, jakie jeszcze grożą niebezpieczeństwa.” Niebezpieczeństwo było wciąż ogromne. W połowie 1943 roku Szkoła złożyła kolejną daninę krwi. W siedzibie częstochowskiego gestapo zamordowany został prof. Jan Burstin. Kolejną ofiarą był nauczyciel języka polskiego prof. Adam Miller, wykładowca tajnych kursów nauczania, od 1941 roku był również redaktorem konspiracyjnego tygodnika wydawanego w Częstochowie – „Za wolność”. To on również zaopatrywał uczniów w legitymacje szkolne, chroniące przed wywiezieniem na przymusowe roboty do Rzeszy. Zginął 16 grudnia 1943 roku w publicznej egzekucji dwudziestu skazańców w lesie koło Wygody w pobliżu Pławna, która była odwetem hitlerowców za zabójstwo komendanta policji niemieckiej w Gidlach.

W sierpniu 1944 roku Niemcy wydają nakaz likwidacji Szkoły. Rabują maszyny i dewastują wyposażenie pracowni. Lokal szkolny, mieszczący się w II Alei pod nr 41, zajmuje gestapo z Radomia, które w styczniu 1945 roku, uciekając przed Armią Czerwoną, podpala budynek. Ogień niszczy cały ówczesny dobytek szkoły.

Lata powojenne

Po zakończeniu działań wojennych szkoła rozpoczyna swą działalność już w lutym 1945 roku. Reaktywowane Gimnazjum i Liceum Handlowe Stowarzyszenia Kupców Polskich przyjmuje 800 uczniów, w pierwszej kolejności uczestników tajnego nauczania z lat 1940-1945. Baza dydaktyczna praktycznie nie istnieje, a mimo to w sierpniu 20 absolwentów tajnych kompletów przystępuje do składania pierwszego egzaminu maturalnego.

Dopiero w październiku 1945 roku szkoła powraca do macierzystego budynku przy ul. Handlowej 14. Nauka odbywa się na dwie zmiany, liczebność klas przekraczała 60 uczniów. Dziennik lekcyjny przewidywał możliwość wpisania na listę sześćdziesięciu nazwisk, dlatego nauczyciele wykorzystywali dolny margines, aby dopisać kolejne dwie, trzy osoby.

Zadania nauczycieli w tym okresie nie ograniczały się tylko do przeprowadzania zajęć dydaktycznych. Aby rozpocząć pracę trzeba było skompletować i uzupełnić zniszczone bądź rozproszone w latach wojny pomoce naukowe, niezbędny sprzęt stanowiący wyposażenie sal lekcyjnych. Uczniowie z domów przynosili stoły, ławki, krzesła. Funkcjonowanie placówki możliwe było dzięki opłatom wnoszonym przez uczniów na rzecz szkoły; łącznie w Gimnazjum, Liceum handlowym I i II stopnia oraz w Liceum Drogistowskim (przygotowującym młodzież do pracy w drogerii) naukę pobierało około 1000 uczniów.

W zdumiewającym tempie następowała normalizacja systemu szkolnego, która miała na celu m.in. likwidowanie wojennych opóźnień w zakresie edukacji młodzieży i dorosłych. Dlatego jeszcze w 1948 roku przy szkole zaczęto organizować półroczne „Kursy handlowe”, których pro-

gram obejmował nauczanie języka polskiego, organizację i techniki handlu z korespondencją, arytmetykę i księgowość.

W 1951 roku szkoła zostaje upaństwowiona i przyjmuje nazwę Państwowe Zakłady Kształcenia Administracyjnego i Handlowego. W ich skład wchodzi: Technika i Licea Administracji Finansowej, Bankowe, Administracyjno-Gospodarcze oraz Drogistowskie. Lista przedmiotów jest imponująca, uczeń obok przedmiotów ogólnych oceniany był w zakresie organizacji i techniki handlu, techniki reklamy, towaroznawstwa, zoologii i botaniki, chemii, fizyki, higieny, geografii gospodarczej, wiadomości społeczno-gospodarczych, arytmetyki handlowej, matematyki, księgowości, stenografii, pisania na maszynie, przysposobienia wojskowego i ćwiczeń cielesnych.

Nadzór pedagogiczny nad naszą placówką, która kształci ponad 1160. uczniów, sprawuje Dyrekcja Okręgowa Szkolenia Zawodowego w Katowicach.

Coraz większe zapotrzebowanie miasta na wykwalifikowane kadry handlowe i biurowe wymusza coraz szybszy rozwój placówki. Tworzone są wciąż nowe oddziały.

Wyodrębnia się Technikum Handlowe Ministerstwa Handlu Wewnętrznego, Technikum Finansowe podlegające Ministerstwu Finansów, władze oświatowe

powołują do życia Technikum Gastronomiczne, a w 1956 roku powstaje również 3-letnia Zasadnicza Szkoła Handlowa, zaraz potem 2-letnia Zasadnicza Szkoła Handlowa dla Pracujących.

W omawianym okresie znacznie poprawiła się baza dydaktyczna, uzupełniono księgozbiór biblioteki, utworzono nowe pracownie towaroznawstwa i oth, przebudowano część budynku, aby wygospodarować nowe sale lekcyjne.

Chcąc podsumować pierwsze powojenne dziesięciolecie szkoły, można śmiało powiedzieć, że byliśmy wówczas najważniejszym ośrodkiem kształcenia zawodowego w Częstochowie.

Od 1952 r. Szkoła Handlowa rozwija się pod kierunkiem dyrektora Feliksa Pasternaka, który przede wszystkim skoncentrował swoje działania na modernizacji pracowni zawodowych. Dzięki jego staraniom powstała najnowocześniejsza w województwie sala maszyn do pisania i pracownia mechanizacji prac obrachunkowych. Szczególnie pracownia maszyn biurowych była źródłem jego dumy. Oddano ją do użytku młodzieży 1 września 1965 roku. W sali, której ściany specjalnie pokryto dźwiękoszczelnymi płytkami, znajdowały się najnowocześniejsze maszyny i urządzenia do fakturowania, księgowania, liczenia i pisania. Ówczesna prasa pisała, że jest to jedyny tego typu gabinet w szkołach zawodowych w województwie.

W roku następnym I miejsce w województwie zajęła również pracownia towaro-

znawcza zorganizowana przez prof. Wandę Guzikowską i prof. Rytę Turowską.

Naturalną konsekwencją takich działań jest coraz większe zainteresowanie szkołą, która staje się najlepszą gwarancją zatrudnienia. Nasze absolwentki chętnie przyjmowane są do instytucji handlowych, działów księgowości różnych przedsiębiorstw jako cenione pracownice, dobrze przygotowane do zawodu. Kiedy w 1968 roku, by sprostać zapotrzebowaniu Częstochowskiego Okręgu Przemysłowego na specjalistów bankowości, finansów, handlu, otwarto nową 2-letnią Państwową Szkołę Ekonomiczną dla absolwentów liceów ogólnokształcących, na pierwszy rok nauczania przyjęto 800 słuchaczy, a chętnych było trzykrotnie więcej.

Mówiąc o kadencji dyrektora Pasternaka, nie można pominąć jego innych działań. Jako pierwszy rozpoczął szeroko zakrojoną akcję organizowania wypoczynku dla młodzieży szkolnej. Kupował sprzęt sportowy, namioty, narty, by każdego roku młodzież mogła wypoczywać w górach, organizował rocznie kilka 14-dniowych obozów krajoznawczo-turystycznych.

Nadszedł rok jubileusz pięćdziesięciolecia szkoły, który uroczystie obchodzony był w sali Teatru im. Adama Mickiewicza. Od 1 września 1971 r. nazywamy się Zespołem Szkół Zawodowych Nr 1. Trudno wymienić dokładnie liczne reorganizacje w obrębie typów szkół. Powstają wciąż nowe, istniejące są łączone, powstają filie liceów, np. zawierciańskiego Liceum Ekonomicznego czy Zaocznego Liceum Ekonomicznego w Kłobucku. W związku z tym, że liczba młodzieży znacznie przekraczała „pojemność” budynku przy ul. Korczaka, zajęcia lekcyjne części klas zostały przeniesione do pobliskiej Szkoły Podstawowej Nr 9 przy ul. Sobieskiego, a w roku szkolnym 1974/75 z naszego Zespołu Szkół wyłączone zostały i przeniesione do nowego budynku przy ul. Augustyna Liceum Ekonomiczne dla Pracujących – Wydział Zaoczny oraz Policealne Studium Ekonomiczne.

Tradycje harcerskie

Szerszego komentarza wymaga tradycja harcerska w szkole. Drużyna harcerska w Szkole Handlowej Stowarzyszenia Kupców Polskich istniała od 1934 roku, nosząc nazwę 102. Zagłębiowskiej Drużyny Skautów im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego. Jej założycielem był nauczyciel wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego Julian Kielar. W czasie wojny Szare Szeregi Częstochowy jako tajna organizacja harcerska aktywnie włączyły się do walki z okupantem, biorąc udział m.in. w akcjach sabotażowych. Po wojnie szereg harcerski przybiera nazwę Piastów, a szkolne kroniki z lat 60. wymieniają jako opiekunów drużyny prof. Henryka Pisarskiego i Barbarę Zych, lecz dziś niewiele wiemy o jego działalności.

Prawdziwe odrodzenie się drużyny następuje wraz z podjęciem pracy w szkole prof. Krzysztofa Wielguta, który 1 września 1971 roku objął funkcję komendanta szczeptu harcerskiego im. Szarych Szeregów Częstochowy przy Zespole Szkół Zawodowych. Organizując pracę kilku szkolnych drużyn, wciąż prowadził akcję werbunkową, szkolenia na temat funkcji, stopni i oznak harcerskich, organizował spotkania z weteranami Szarych Szeregów. Dziś jest nauczycielem legendą, bez względu na czasy i okoliczności, w jakich pracował, zawsze stał na straży wartości moralnych i patriotycznych, uczył młodzież rzetelności, uczciwości i odpowiedzialności. Zasadnicze działania organizacji harcerskiej naszej Szkoły kierowanej przez

prof. Wielguta obejmowały: poznawanie prawa harcerskiego, zdobywanie sprawności, musztrę, prace społeczne, porządkowanie wyznaczonych terenów, sadzenie drzew i krzewów i przede wszystkim kultywowanie tradycji patriotycznych. Rokrocznie zaciągano warty honorowe przy grobach nauczycieli i uczniów Szkoły Handlowej poległych w czasie II wojny światowej: na cmentarzu Kule, na cmentarzu w Woźnikach przy grobach żołnierzy 3. Pułku Ułanów Śląskich poległych w bitwie 2 września 1939 roku, przy grobach i obeliskach upamiętniających powstańców 1831 i 1864 roku. Druh Krzysztof Wielgut nauczał, że pamięć o grobach poległych, dbałość o nie, palenie zniczy, pełnienie wart honorowych jest obowiązkiem każdego młodego pokolenia. Służył szkole swoją pracą i wiedzą nie tylko do czasu przejścia na emeryturę, mimo przekazania w 1979 roku funkcji komendanta szczeptu swej dotychczasowej zastępczyni druhnie podharc mistrzyni prof. Marii Lis, nie zarzucił społecznej pracy na rzecz Szkoły i harcerstwa, przygotowując własne scenariusze akademii i apeli tematycznie związanych z okresem II wojny światowej, powstań narodowyzwoleniczych, organizując uroczyste inauguracje roku szkolnego, pożegnania absolwentów, sprawując opiekę nad sztandarem Szkoły.

Od 1978 roku tradycje harcerskie kontynuuje i pielęgnuje prof. Maria Lis jako zastępczyni komendanta. Inicjuje i czuwa nad tworzeniem nowych drużyn specjalistycznych, np. sanitarnej, kolarskiej, przeciwpożarowej. W tym

czasie urządzana jest harcówka w budynku szkoły przy ul. Warszawskiej, organizowane są stacjonarne obozy zimowe i wędrownie letnie, kursy na kartę rowerową. Druhny i druhowie nadal spełniają swój patriotyczny obowiązek, pamiętając o tych, którzy walczyli o wolność.

Odbywają się spotkania z weteranami: Ryszardem Ptakiem-byłym uczniem Szkoły Handlowej i druhem Szarych Szeregów Częstochowy oraz Ludomirem Łuczowskim, Mieczysławem Dębskim, Aleksandrem Kowalikiem, Zygmuntem Łęskim, młodzież pełni warty honorowe przy grobach drułów Szarych szeregów,

organizuje apele.

W kwietniu 1979 roku Komenda Hufca ZHP, biorąc pod uwagę tradycje Szkoły i doceniając pracę szczeru nadała mu imię Szarych Szeregów Częstochowy.

Wydarzenia Sierpniowe (1980r.) przyniosły pewne zmiany w organizacji i formie pracy naszego szczeru.

Drużyny mogą pracować według własnego a nie narzuconego jak dotąd planu, dowolnie wybierać specjalizacje i nie muszą już składać się z uczniów jednego poziomu wiekowego. Gdy w kwietniu 1981 roku dokonano reorganizacji szczeru według zasad dobrowolności, w Liceum Zawodowym pozostały dwie drużyny, skupiające 50 druhen. Zredukowany szczerp aktywnie jednak uczestniczył w organizowaniu uroczystości jubileuszu 60. rocznicy utworzenia Szkoły Handlowej.

We wrześniu 1992 roku opiekun harcerzy naszej Szkoły druha harcistrz Mariusz Kubis powołał do życia starszoharcerską drużynę żeglarską, skupiającą 30 osób. W dziesięcioletnim okresie działalności wielokrotnie organizowano biwaki, obozy wypoczynkowe i szkoleniowe. Od 1999 roku Drużyna Wodniaków współpracowała z Klubem Żeglarskim „Zejman” w Błachowni, zdobywając umiejętności wiosłowania i manewrowania jachtem. Należy dodać, że dopełnieniem aktywności drużyny była realizacja harcerskiego programu wychowawczego.

Nowa szkoła

W roku 1977 rozpoczyna swoją kadencję dyrektor Ryszard Waryś, który będzie kierował placówką liczącą ponad 1200 uczniów. Jednym z pierwszych przedsięwzięć jest zorganizowanie szkolnej strzelnicy. Jej pomysłodawcą jest nauczyciel przysposobienia obronnego ppłk Jan Tabaka. Dzięki jego pracy na obszernym strychu budynku młodzież mogła ćwiczyć strzelanie z broni małokalibrowej w ramach programowych zajęć z przysposobienia obronnego.

Ważnym wydarzeniem tamtego okresu było uroczyste otwarcie w 1978 roku Izby Tradycji i Pamięci Narodowej, która powstała dzięki staraniom wieloletniej nauczycielki prof. Wandy Guzikowskiej, ppłk. Jana Tabaki i prof. Krzysztofa Wielguta oraz dyrekcji i całego grona pedagogicznego. Wyeksponowano w niej tablicę pamiątkową z nazwiskami poległych dyrektorów, nauczycieli i uczniów opatrzoną napisem: „Zginęli za Ojczyznę w latach 1939-1945 wierni idei wolności i niepodległości”.

W roku 1980 znowu zmieniamy nazwę. Teraz to Zespół Szkół Handlowych, jednak wciąż niezmiennie są nasze problemy z organizacją zajęć dydaktycznych. Od roku 1980 zajęcia ZSH Doksztalającej muszą odbywać się w wolnych pomieszczeniach budynku Szkoły Podstawowej Nr 4 przy ul. Warszawskiej 142. Taka decyzja władz oświatowych częściowo rozwiązała trudności lokalowe, likwidując tym samym pracę w systemie dwuzmianowym. W praktyce rozkład zajęć dydaktycznych był jednak kłopotliwy. Zmniejszający się nabór do Szkoły Podstawowej Nr 4, pozwolił nam zajmować kolejne sale lekcyjne, a na początku roku szkolnego 1983/1984 władze oświatowe podjęły decyzję o połączeniu obu placówek, wkrótce ustanowiono dla nich również wspólną dyrekcję. Mogliśmy wreszcie oddychać, tym bardziej, że już wiosną 1984 roku rozpoczęła się budowa nowego dwupiętrowego skrzydła połączonego z gmachem już istniejącym.

Po dwóch latach zyskaliśmy 12 sal lekcyjnych. Uzyskana baza dydaktyczna pozwoliła wdrożyć istotne zmiany w organizacji pracy naszego Zespołu, mogliśmy znowu wprowadzić nowe kierunki kształcenia. W roku szkolnym 1990/1991 obok istniejących typów szkół powołano do życia Liceum Ekonomiczne i X Liceum Ogólnokształcące, zmieniając nazwę szkoły na Zespół Szkół w Częstochowie przy ul. Warszawskiej 142. Tak oto będąc gościem w tym budynku, staliśmy się jego współgospodarzem.

Szkoła jako zespół, w skład którego wchodziły klasy zawodowe, współpracowała zawsze z wieloma zakładami pracy, dzięki którym młodzież mogła odbywać praktyki. Były to przede wszystkim Społem WSS-Jedność i WPHW. Praktyczne szkolenie uczniów w zależności od typu szkoły miało różne formy. Dla młodzieży Zasadniczej Szkoły Handlowej były to zajęcia praktyczne, w Liceum Handlowym i Liceum Ekonomicznym – miesięczne praktyki zawodowe. W ramach doskonalenia zawodowego każdego roku w czasie wakacji oraz ferii zimowych młodzież mogła zdobywać doświadczenie zawodowe i zarobić własne pieniądze, pracując w Ochotniczych Hufcach Pracy, organizowanych na terenie Częstochowy.

Podczas wakacji pracę można było podjąć nad morzem lub w górach, łącząc ją z wypoczynkiem. Organizacją ochotniczych hufców zajmował się w szkole z-ca dyrektora mgr Seweryn Sobczyk, który za swoją pracę był wielokrotnie wyróżniany przez władze oświatowe. Ważnym wydarzeniem w dziejach szkoły było uczczenie 80. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Ówczesny wojewoda częstochowski Szymon Giżyński, chcąc oddać hołd nauczycielom województwa częstochowskiego zamordowanym w Katyniu, ufundował i przekazał m.in. naszej Szkole tablicę upamiętniającą postać dyrektora Lecha Smólskiego. Uroczystość

odsłonięcia wmurowanej tablicy odbyła się 10 czerwca 1998 roku, a honorowym gościem na tej uroczystości była m.in. córka dyrektora Smólskiego – p. Hanna Smólska.

W 1993 roku z inicjatywy Samorządu Szkolnego ogłoszony został w szkole konkurs, w którym uczestniczyli wszyscy uczniowie oraz nauczyciele. Zgodnie z życzeniem młodzieży i decyzją Kuratora Oświaty i Wychowania w Częstochowie nadano szkole w 1993 roku imię Jana Kochanowskiego i przekazano nowy sztandar. Od tego czasu rocznie organizowany jest Dzień Patrona. Trzy lata później ustanowiony został order „Przyjaciela Szkoły”, którym dotychczas odznaczono: dyrektora Zespołu Szkół mgr Ryszarda Warysia, wicedyrektorki mgr Ewę Cierpiął i mgr Marię Lis, właściciela sklepiku szkolnego p. Andrzeja Urbańczyka, prelegenta antynarkotykowych spotkań p. Marka Własaka, pedagoga szkolnego mgr Agatę Zacharską, a w następnych latach kolejnych nauczycieli: mgr Krzysztofa Wielguta, mgr Janusza Cygana, mgr Jacka Birna, mgr Mariusza Kubisa, mgr Katarzynę Stępień, mgr Stanisława Górniaka.

Szkoła ma wielu przyjaciół, ale pisząc o tym okresie, nie sposób nie zatrzymać się przy postaci wieloletniego nauczyciela historii i wspaniałego pedagoga - mgr Jacka Birna. Jako opiekun Samorządu Szkolnego inicjował i organizował wiele imprez szkolnych, wycieczek przedmiotowych, które okazywały się ciekawymi lekcjami

historii w plenerze. Z jego inicjatywy powstała pierwsza szkolna gazetka o wdzięcznym tytule „Luzak”, którą redagował i współtworzył razem z innymi nauczycielami, m.in. mgr Grażyną Nowak, mgr Krzysztofem Wielgutem, mgr Anną Szewczyk, która zajmowała się jej opracowaniem graficznym.

Po nadaniu szkole imienia Jana Kochanowskiego, z inicjatywy mgr Ewy Cierpiął, od 1997 roku gazetka, nawiązując do twórczości patrona, zmieniła tytuł na „Fraszka”, a jej naczelnym redaktorem była mgr Monika Merczyńska-Cabaj. Zespół współpracujący tworzyli uczniowie, nauczyciele oraz dyrekcja. Od 2006 roku opiekę nad gazetką sprawuje mgr Jolanta Wieloch.

„Fraszka” jest odbiciem codziennego życia szkoły; publikowane są w niej wywiady z nauczycielami, wspomnienia i zdjęcia z ważnych i mniej ważnych wydarzeń szkolnych, artykuły o charakterze historycznym, literackim „Fraszka” popularyzuje działalność szkolnych organizacji, takich jak: PCK, TPD, SKS, szkolnego wolontariatu oraz kół zainteresowań: europejskiego, teatralnego, dziennikarskiego, informatycznego, ekologicznego, ekonomicznego.

Na łamach gazetki zamieszczane są również sprawozdania z corocznych akcji, w których szkoła uczestniczy, m.in. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Sprzątanie Świata czy Wampiriada. Dzięki systematycznej współpracy, którą nawiązała mgr Monika Merczyńska-Cabaj z redakcją „Życia Częstochowy”, uczniowie z klas publicystyczno-dziennikarskich przygotowują co miesiąc materiał zamieszczany na jego łamach, w którym prezentują naszą szkołę, opowiadają o najciekawszych wydarzeniach, imprezach czy wycieczkach. Młodzież uczestniczy również w ciekawych warsztatach organizowanych przez dziennikarzy gazety. Szczególne podziękowania należą się p. red. Bożenie Więckowskiej. W 2001 roku Szkoła obchodzi swój wielki jubileusz: 80-lecie

istnienia. W ramach obchodów jubileuszowych – poza uroczystą akademią – na którą zaproszeni zostali przedstawiciele władz oświatowych i samorządowych, młodzież złożyła kwiaty na grobach dyrektorów, nauczycieli i uczniów szkoły, którzy tworzyli jej historię. Uroczystości odbyły się w szkolnej auli, a ich scenariusz opracowały i przygotowały nauczycielki języka polskiego: mgr Grażyna Nowak oraz mgr Anna Malak.

Z tej okazji z inicjatywy mgr Grażyny Nowak powstała również pierwsza monografia szkoły. Na podstawie dokumentów przechowywanych w szkolnym archiwum odtworzona została lista nauczycieli zatrudnionych od początku istnienia placówki, opracowano również piękne, bogate życiorysy najbardziej zasłużonych pedagogów. Jest dziś ważnym źródłem wiedzy o najstarszej historii naszej placówki i jej nauczycielach, a tradycją szkolną stał się odtąd corocznie organizowany dla klas pierwszych Konkurs Wiedzy o Historii i Tradycji Szkoły.

Dziś najważniejszym źródłem wiedzy o życiu i pracy szkoły jest jej strona internetowa założona przez mgr Aleksandrę Bednarską i mgr Wojciecha Dostała, którą dziś współtworzy i redaguje wielu nauczycieli i uczniów. Zastąpiła dawne pieczołowicie spiswane, kaligrafowane i malowane szkolne kroniki, które dziś ogląda się i czyta ze wzruszeniem. Strona internetowa to nasza wizytówka, do której zajrzeć może każdy zainteresowany pracą i działalnością uczniów Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego. Tu zamieszczane są wszystkie informacje o działalności szkolnych kół zainteresowań, sprawozdania z uroczystości, konkursów, wycieczek. Jest również jedną z ważniejszych form promocji, wspierającą pracę istniejącego od kilku lat zespołu ds. promocji szkoły, którego działalność koordynują mgr Ewa Cierpiał i mgr Agata Zacharska. Zespół nauczycieli pracuje przez cały rok na terenie miasta i powiatu, organizując Dni Otwarte Szkoły, rozgrywki sportowe o

puchar dyrektora szkoły, występy koła teatralnego, kolportując ulotki, promując szkołę podczas wizyt w częstochowskich gimnazjach i pomagając w ten sposób młodzieży dokonywać właściwych wyborów.

A o szkole mówi się dużo i pozytywnie. W 2006 roku dyrektorem szkoły został mgr Janusz Cygan, który kontynuuje proces jej rozwoju. Zadania, które stoją dziś przed każdą placówką oświatową nie są łatwe, trzeba reagować na zmieniający się rynek pracy, dostosowywać się do potrzeb młodzieży, pomagać jej we właściwym przygotowaniu się do życia zawodowego.

Ostatnie 20 lat historii naszej szkoły to okres wielu zmian przede wszystkim w ofercie edukacyjnej. W latach 90. powstały:

- 4-letnie Liceum Ekonomiczne i Liceum Handlowe na podbudowie szkoły podstawowej
- 4-letnie Liceum Ogólnokształcące na podbudowie szkoły podstawowej
- 5-letnie Liceum Ekonomiczne i Liceum Handlowe na podbudowie szkoły podstawowej
- 2-letnie Policealne Studium Zawodowe w zawodzie technik handlowiec na podbudowie liceum ogólnokształcącego
- 3-letnie Liceum Handlowe dla Dorosłych na podbudowie Zasadniczej Szkoły Handlowej.

Zmiany społeczne i ekonomiczne zachodzące w naszym regionie, zmieniający się wciąż rynek pracy spowodowały, że szkoła musiała uwzględnić je w swoim dalszym rozwoju, chcąc pozostać atrakcyjną placówką edukacyjną. Wiele zmian przyniosła również wprowadzona w 2002 roku reforma oświatowa. Okazało się, że oddziały, które w latach 90. decydowały o handlowym i ekonomicznym charakterze kształcenia zawodowego szkoły, musiały ustąpić na rzecz nowych kierunków. Coraz większe zainteresowanie młodzieży kształceniem nie tylko zawodowym, lecz również ogólnym zaowocowało powstaniem w 2002 roku nowych typów szkół:

- 3-letnie I Liceum Profilowane,
- 2-letnia Zasadnicza Szkoła zawodowa Nr 1 w zawodzie sprzedawca
- 4-letnie Technikum Nr 2 w zawodach: technik handlowiec, technik ekonomista, technik logistyk
- 3-letnie X Liceum Ogólnokształcącego, w ramach którego dzięki opracowanym przez nauczycieli programom autorskim, powstały klasy z rozszerzeniem, m.in. lingwistycznym, dziennikarsko-publicystycznym, biologiczno-geograficznym oraz ogólnopolicyjnym.

Ten ostatni cieszy się w naszej szkole szczególnym zainteresowaniem młodzieży. Klasa ogólnopolicyjna została zorganizowana przy współpracy z Komendą Miejską Policji w Częstochowie.

Uczniowie tych klas obowiązkowo biorą udział w obozie szkoleniowym, który organizowany jest w Ośrodku Doskonalenia Służb Więziennych w Kulach. Zajęcia prowadzone są tam przez nauczycieli i pracowników Komendy Miejskiej. Obejmują między innymi: elementy sztuk walki, strzelanie sportowe, pływanie, z elementami ratownictwa, jogę, język angielski zawodowy, biegi na orientację. Ich organizacją zajmują się nauczyciele wychowania fizycznego: mgr Paweł Kapica, mgr Mariusz Zawada, mgr Paweł Trebert, mgr Aleksandra Kupczak, mgr Agnieszka Dymarczyk, mgr Jacek Radek oraz nauczyciele języka angielskiego i geografii: mgr Krzysztofa Jończyk-Kałuża i mgr Lena Czaja.

Celem tych obozów jest jak najlepsze przygotowanie młodzieży do egzaminów sprawnościowych do Szkoły Policyjnej

Od dwóch lat uczniowie tego profilu przystępują również do Ogólnopolskiej Olimpiady Policyjnej organizowanej przez Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie. Po zakończonym I i II etapie w 2009 roku pod względem ilości zakwalifikowanych do finału osób zajęliśmy w Polsce drugie miejsce. Wielkim sukcesem zakończył się III etap, który odbył się 10.04.2010 roku w Szczytnie. Spośród 30 uczestników z całej Polski czworo uczniów z naszej szkoły

znalazło się w gronie finalistów i otrzymało indeksy Wyższej Szkoły Policji, natomiast jedna z nich Anna Szober otrzymała tytuł Laureata Olimpiady. Tegoroczną finalistką olimpiady była Renata Kowalska. Opiekę nad tymi klasami sprawują przede wszystkim nauczyciele wychowania fizycznego, mgr Rafał Kuter – oficer Komendy Miejskiej w Częstochowie oraz nauczyciele języka polskiego, historii i WOS: mgr Monika Merczyńska-Cabaj, mgr Anna Malak, mgr Tomasz Kowalski, mgr Dariusz Puch.

Szczególnym osiągnięciem szkoły jest zdobycie w 2008 roku Certyfikatu Jakości „Szkoła Przedsiębiorczości”. Był to efekt wielkiej pracy i zaangażowania młodzieży w ogólnopolskim programie pod patronatem m.in. Ministerstwa Edukacji Narodowej, do którego szkoła przystąpiła w marcu 2007 roku. Koordynatorkami programu były: mgr inż. Dorota Szymczyńska, mgr inż. Magdalena Skoczewska oraz mgr Edyta Waryś. Program miał na celu promocję edukacji ekonomicznej, programów i przedsięwzięć z edukacji ekonomicznej i zakresu przedsiębiorczości.

Udział młodzieży z klas m.in. Technikum Handlowego, Ekonomicznego i Logistycznego w licznych warsztatach, seminariach, wycieczkach, zaangażowanie i praca nauczycieli przedmiotów zawodowych zaowocowały otrzymaniem Certyfikatu Jakości. Znaleźliśmy się w gronie 33 nagrodzonych szkół w Polsce, czyli tych, które lepiej niż inne dbają o swoich uczniów, przygotowując ich do

funkcjonowania w rzeczywistości.

Dbłość o wysoki poziom kształcenia ogólnego i zawodowego to jedno z naszych najważniejszych zadań, ale nie mniej ważne są te, dzięki którym kształtujemy postawę moralną i obywatelską naszych uczniów, uczymy ich wrażliwości, bycia pomocnym.

Istniejące w szkole organizacje i koła zawsze promowały taką postawę, uczyły działać i pracować na rzecz innych. Należą do nich TPD, PCK oraz Szkolny Wolontariat. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci kierowane przez mgr Grażynę Kozak dzięki systematycznym zbiórkom pieniędzy od wielu lat dofinansowuje wyjazdy wakacyjne dla dzieci ubogich, przygotowuje świąteczne paczki. Ogromną pomoc niesie również szkolny Polski Czerwony Krzyż, którym opiekuje się mgr Aleksandra Kupczak. Rokrocznie młodzież naszej szkoły bierze udział w Wampiriadzie, oddając najwięcej krwi.

Od 2005 roku działa w naszej szkole Koło Wolontariatu, które powstało z inicjatywy mgr Jolanty Biel. Dziś zakres działań koła jest bardzo szeroki, współpracuje z wieloma instytucjami, organizując w ciągu roku wiele akcji na rzecz pomocy potrzebującym. Są to m.in. stała współpraca z Zespołem Szkół Specjalnych nr 28, w którym nasza młodzież organizuje wspólne konkursy, zabawy, wspólnie z dziećmi wykonuje prace plastyczne, przygotowuje spotkania Mikołajkowe, Dzień Dziecka, za co rokrocznie otrzymuje podziękowania.

Młodzież działająca w Wolontariacie organizuje przed świętami Bożego Narodzenia zbiórki żywności w ramach ogólnopolskich akcji „Podziel się posiłkiem” oraz „Banku Żywności”. Koło współpracuje również z Ośrodkiem Preadopcyjnym w Częstochowie, organizuje zbiórki pieniędzy na zakup środków higienicznych dla maluchów.

Koło podjęło również współpracę ze Stowarzyszeniem Opieki Hospicyjnej Ziemi Częstochowskiej, aktywnie uczestni-

cząc w akcji: „Poła Nadziei”. Ta działalność to rzeczywiście nauka świadomego i dobrowolnego dzielenia się swoim czasem i umiejętnościami z potrzebującymi, zainteresowanie dziećmi niepełnosprawnymi, nauka współpracy i kontaktu z nimi, niesienie pomocy chorym. Ta działalność została uhonorowana tytułem Koordynatora 2008 roku przyznanym mgr Jolancie Biel przez Patrona Gali Wolontariatu Parlamentu Europejskiego prof. dr hab. Jerzego Buzka. Na szczególne wyróżnienie zasługuje również uczennica Paulina Chojnacka dwukrotnie nagrodzona za swoją pracę: tytułem Wolontariusza w 2008 roku oraz wyróżnieniem w konkursie „Barwy Wolontariatu” Ogólnopolskiej Sieci Centrów Wolontariatu w roku 2009.

Koło wolontariatu nie zapomina także o uczniach naszej szkoły, szczególnie potrzebującym udziela pomocy materialnej od pozyskanych sponsorów.

Współpracę ze Szkołą Specjalną nr 23 w Częstochowie podjęła również młodzież pod kierunkiem mgr Agnieszki Stolarskiej. Uczniowie przez 6 lat działali jako wolontariusze.

Przygotowywali przedstawienia, organizowali paczki mikołajkowe, wspólnie z dziećmi niepełnosprawnymi uczestniczyli w obchodach świąt Bożego Narodzenia, wycieczkach.

Postawa naszych uczniów jest źródłem olbrzymiej satysfakcji i śmiało można powiedzieć, że duży wpływ na nią ma atmosfera panująca w szkole, która zawsze była przyjazna i życzliwa. Wszyscy zawsze starają się przestrzegać określonych zasad i norm, a pomocny w wielu sprawach jest nasz Rzecznik Praw Ucznia, którego młodzież wybrała w drodze konkursu. Tym zaufaniem obdarzona została mgr Agata Fikier i pełni nieprzerwanie swoją funkcję od 2003 roku. Z wielkim taktem, cierpliwością i życzliwością pomaga w rozwiązywaniu naprawdę skomplikowanych problemów, z którymi przychodzą do niej uczniowie.

W bieżącym roku mieliśmy okazję gościć w naszej szkole Rzecznika Praw Dziecka – ministra Marka Michalaka, który z wielkim uznaniem odniósł się do pracy naszego szkolnego rzecznika. Jego wizyta w naszej szkole, spotkanie z młodzieżą i ciekawa prelekcja, którą wygłosił, pozostanie dla nas długo miłym wspomnieniem, a dla szkoły szczególnym wyróżnieniem.

Stalą i troskliwą opiekę pedagogiczną sprawuje w szkole od kilkunastu lat mgr Agata Zacharska. Rozwiązuje wiele problemów wychowawczych zarówno na terenie szkoły jak i poza nią, często w relacjach na płaszczyźnie uczeń-rodzic. Współtworzy programy profilaktyczne, które mają przeciwdziałać wszelkim przejawom patologii społecznych, prowadzi szkolenia rady pedagogicznej, interweniuje w bieżących sprawach wychowawczych.

Proces wychowawczy pozostaje zawsze w ścisłym związku z procesem kształcenia, a ten musi być ciekawy i efektywny. Sprzyjają temu wszystkie realizowane dotąd europejskie programy edukacyjne oraz organizowane w szkole imprezy tematyczne, konkursy, spotkania. Naszą 10-letnią już tradycją są Dni Języków Europejskich oraz Dni Europejskie. Każdego roku 26. września obchodzony jest w naszej szkole Europejski Dzień Języków, którego organizatorami są wszyscy nauczyciele języków obcych oraz Klub Europejski. Koordynatorem tych działań jest mgr Ewa Cierpień, opracowaniem programu jako przewodnicząca zespołu

języków obcych zajmowała się mgr Katarzyna Stępień, dziś tę funkcję od kilku lat pełni mgr Agata Czerwińska. Różnorodność językowa, wielojęzyczność, nauka języków obcych przez całe życie - to najważniejsze przesłanie w Europie. Z tej okazji uczniowie biorą udział w różnych lekcjach pokazowych, warsztatach językowych, tworzą albumy w językach obcych ze znanymi osobami, miastami europejskimi, zabytkami. Najważniejszym celem tych działań jest propagowanie i pielęgnowanie różnorodności kulturowej i językowej, wspieranie nauki języków obcych również poza formalnym cyklem kształcenia. Dni Europejskie to kolejna okazja do nauki poprzez recytacje wierszy znanych poetów niemieckich i angielskich, śpiewanie kolęd i piosenek w oryginale, udział w konkursach wiedzy o krajach europejskich, projektowanie albumów i plakatów znanych postaci. Pod kierunkiem nauczycieli uczniowie tworzą „stoiska” krajów, na których eksponują literaturę, charakterystyczne dla danych krajów produkty, symbole. W salach lekcyjnych wyświetlane są filmy w oryginalnych wersjach językowych.

Uczniowie przygotowują również potrawy charakterystyczne dla danego kraju. Pokazują, jakie są zwyczaje związane z obchodami Wielkanocy czy Bożego Narodzenia. Takie formy pracy zawsze są okazją, aby uaktywnić i zainteresować uczniów Europą i jej tradycją. Pod kierunkiem mgr Joanny Walczak oraz mgr Jolanty Buss działa prężnie koło teatralne.

Skupia młodzież zainteresowaną pracą artystyczną, której efekty podziwiamy podczas szkolnych uroczystości, uświetnianych przedstawieniami muzyczno-teatralnymi. Co ciekawe zespół teatralny tworzą nie tylko uczniowie. Okazuje się, że mamy wspaniałych nauczycieli aktorów, którzy bardzo chętnie uczestniczą w przedstawieniach razem z uczniami. Koło ma na swoim koncie wiele sukcesów: przygotowanie przedstawienia:

„Odprawa posłów greckich”, koncerty bożonarodzeniowe, jasełka w wykonaniu nauczycieli i uczniów oraz koncert piosenek Agnieszki Osieckiej.

Praca nauczycieli w różnych zespołach przedmiotowych ma na celu nie tylko jak najlepsze przygotowanie ucznia do egzaminu maturalnego, ale wzbogacenie i rozszerzenie procesu dydaktycznego dzięki organizowaniu konkursów, wycieczek przedmiotowych oraz różnych imprez tematycznych.

Komisja przedmiotów matematyczno-fizycznych, którą kieruje mgr Lidia Domagała, współpracuje m.in. z Akademią Jana Długosza. Wyjścia do planetarium, wykłady dla młodzieży szkolnej prowadzone przez pracowników uczelni, systematyczne uczestnictwo nauczycieli w seminariach naukowych organizowanych przez Akademię Jana Długosza, Samorządowy Ośrodek Doskonalenia oraz Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki. Ponadto organizowane są ciekawe konkursy i imprezy. Światowy Dzień Liczby Pi, który obchodzony jest 14 marca, to świetna okazja do przeprowadzenia konkursu, przygotowania referatów, prezentacji i upieczenia „pi – sznych” ciast, które osłodzi każde matematyczne zadanie. W konkursach międzyszkolnych w tym roku otrzymaliśmy wyróżnienie za pracę „Matematyka w obiektywie”.

Po raz ósmy zorganizowany został w szkole Międzynarodowy Dzień Fizyki, w ramach którego młodzież realizuje różne projekty tematyczne. Atrakcyjne są również wycieczki przedmiotowe do Obserwatorium w Chorzowie oraz do Instytutu Badań Jądrowych Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, które organizuje mgr Katarzyna Organa.

Ciekawą ofertę zajęć przygotowuje również komisja przedmiotów przyrodniczych. Młodzież pod kierunkiem mgr Leny Czai każdego roku przystępuje do olimpiady geograficznej, osiągając wyniki II stopnia. Przygotowaniem uczniów do międzyszkolnych turniejów

chemicznych na szczeblu powiatowym zajmuje się mgr Bożena Bąk. Dzięki nawiązaniu współpracy z Uniwersytetem Śląskim młodzież może uczestniczyć w warsztatach biologicznych i geograficznych pod opieką mgr Ewy Żółtowskiej i mgr Leny Czai.

Atrakcją szkolną są organizowane Dni Nauk Przyrodniczych, których celem jest m.in. propagowanie zdrowego stylu życia. W ramach ich obchodów młodzież przeprowadza różnego rodzaju doświadczenia chemiczne, opracowuje referaty dotyczące zagadnień ekologicznych, przygotowuje „stoiska” z produktami żywnościowymi, prezentując i propagując zasady zdrowego odżywiania się, uczestniczy w wielu wycieczkach przedmiotowych.

Praca komisji przedmiotów zawodowych „zaowocowała” nie tylko zdobyciem tytułu „Szkoły przedsiębiorczości”. Od wielu lat młodzież uczestniczy w olimpiadach ekonomicznych i olimpiadach przedsiębiorczości, a odkąd powstała klasa Technikum Logistycznego, uczniowie próbują swoich sił również w olimpiadzie logistycznej. Co roku w październiku organizowany jest Międzynarodowy Tydzień Oszczędzania, podczas którego odbywają się ciekawe prezentacje multimedialne, wykłady, spotkania z przedstawicielami banków. Od kilku lat w szkole funkcjonuje również koło przedsiębiorczości, prowadzone przez mgr Jolantę Biel, które bierze udział w ciekawych przedsięwzięciach, m.in. od 2003 roku w konkursach ogłaszanych przez Fundację Edukacji Rynku Kapitałowego na najlepszy artykuł prasowy na temat giełdy i rynku kapitałowego, w których w 2009 roku uczeń Łukasz Pabiś zajął I miejsce w Polsce Sukcesem było również zajęcie II miejsca w finale wojewódzkim konkursu e-laerningowego przez Monikę Szelkę, która zdobyła największą liczbę punktów w IX edycji Szkolnej Internetowej Grze Giełdowej, której patronuje Giełda Papierów Wartościowych. Poszerzanie horyzontów w zakresie kultury,

propagowanie zasad posługiwania się poprawną polszczyzną, kształtowanie wrażliwości estetycznej, krzewienie wiedzy historycznej i polityczno-społecznej - to zadania nauczycieli zespołu przedmiotów humanistycznych.

W ostatnich dniach września bieżącego roku zrealizowany został kolejny projekt edukacyjny pod patronatem IPN. Pierwszą wystawę poświęconą rotmistrzowi Witoldowi Pileckiemu otworzyliśmy na początku bieżącego roku, obecna nosiła nazwę „Solidarność Walcząca – mity i rzeczywistość”. Obie zostały zorganizowane pod patronatem IPN oraz Stowarzyszenia Solidarność Walcząca i były prezentowane przez dwa tygodnie. Zadaniem tegorocznej wystawy było przybliżenie młodzieży działalności Solidarności Walczącej i całej orientacji niepodległościowej. Zawsze z tej okazji zapraszana jest młodzież z innych szkół, którą po wystawach jako przewodnicy oprowadzają nasi nauczyciele historii oraz WOS-u: mgr Mariusz Kubis, mgr Joanna Głębocka, mgr Tomasz Kowalski oraz mgr Dariusz Puch.

Gościmy również pracowników IPN-u, którzy przeprowadzają dla naszej młodzieży specjalne lekcje historii.

Wejście w życie nowej formuły matury było dla każdej szkoły ponadgimnazjalnej dużym wyzwaniem. Zmiana procedur i standardów maturalnych wiązała się z reorganizacją dotychczasowych form pracy. Odpowiedzialni za ten skomplikowany skomplikowany proces w naszej szkole są dyrektor mgr Janusz Cygan oraz z-ca dyrektora mgr Katarzyna Stępień. Dzięki nim matura w naszej szkole przebiega bez zarzutu. Jest to również efekt systematycznych szkoleń nauczycieli i uczniów, prowadzonych przez mgr Katarzynę Stępień, do których jest merytorycznie bardzo dobrze przygotowana. Kieruje również pracami zespołu nauczycieli wyznaczonych do diagnozowania pracy szkoły w wybranych obszarach.

Chcemy być dobrą szkołą,

nowoczesną placówką oświatową, zapewniającą swoim uczniom wysoki poziom kształcenia. Dzięki dobrej współpracy dyrektora Janusza Cygana z Radą Rodziców systematycznie pozyskujemy fundusze, które pozwalają nam dbać o bazę materialną szkoły. W dzisiejszych realiach gospodarczo-społecznych nie jest to sprawa łatwa, a budynek wciąż wymaga bieżących remontów. Chociaż nasze mury są już „stare”, piękne są nasze szkolne tradycje, które budują prawdziwą wspólnotę. Należą do nich przede wszystkim wigilijne spotkania w klasach, które młodzież przygotowuje dzięki pomocy rodziców, na które zapraszani są nauczyciele uczący, wspólne wigilie grona pedagogicznego, pracowników szkoły i zaproszonych emerytowanych nauczycieli.

Szanujemy przeszłość, żyjemy dniem obecnym, myślimy o przyszłości. Pamięć o tych, którzy odeszli, jest w naszej szkole wciąż pielęgnowana, młodzież odwiedza groby zmarłych nauczycieli i uczniów.

Dbamy również o tych, którzy każdego roku wstępują w nasze progi. Służą temu różne imprezy, wycieczki, a przede wszystkim organizowany co roku rajd integracyjny, przygotowywany przez nauczycieli wychowania fizycznego oraz wychowawców klas pierwszych. Połączony jest z konkursami i współzawodnictwem sportowym, a zwycięzcy otrzymują nagrodę dyrektora szkoły w postaci refundacji szkolnej wycieczki.

Dzisiaj świętujemy 90 lat istnienia, jesteśmy najstarszą placówką oświatową w Częstochowie. Nowy rok szkolny 2011/2012 rozpoczynamy jako Zespół Szkół im. Jana Kochanowskiego, w skład którego weszło również Gimnazjum Nr 4. Pieczę nad całą szkołą sprawuje dyrektor Janusz Cygan. Stoi przed nim niełatwe zadanie, ponieważ szkoła musi zmierzyć się z wdrożeniem kolejnej reformy oświatowej. Wieloletni bagaż doświadczeń jest jednak dla nas gwarancją, że sprostamy wszelkim wyzwaniom i za dziesięć lat będziemy z dumą świętować 100-lecie

Europejskie programy edukacyjne

Najnowsze dzieje Szkoły to intensywny rozwój i współpraca z innymi szkołami w ramach realizacji programów edukacyjnych. Jednym z pierwszych, do którego przystąpiliśmy, był SOCRATES. Celem współpracy europejskich szkół partnerskich było wypracowanie najskuteczniejszych metod dydaktycznych, podnoszących efektywność procesu edukacyjnego i służących integracji europejskiej. Naszymi partnerami były szkoły z Włoch, Hiszpanii, Danii, Węgier, Łotwy, Niemiec i Szwecji. Opiekunem i koordynatorem wszelkich działań Szkoły w tym zakresie była mgr Ewa Cierpień, a funkcję tłumacza na język angielski przejęła mgr Elżbieta Rychlik. Ważnym czynnikiem sprzyjającym pracy w tym programie edukacyjnym był istniejący w szkole od 1997 roku Klub Europejski, skupiający młodzież zainteresowaną problematyką integracji narodów Starego Kontynentu. Jego założycielem i koordynatorem pracy był mgr Dariusz Puch. Pierwszą szkołą, z którą nawiązaliśmy kontakty, była szkoła z Loreto – Istituto Technico Commerciale „Albert Einstein”, a pierwsza konferencja odbyła się we wrześniu 1997 roku. Kolejne spotkania to: Barcelona 1998, Częstochowa 1998 i 1999, Budapeszt 1999, Osimo 2000, Boras 2001. Ta kilkuletnia współpraca

zaowocowała realizacją pięciu dużych projektów edukacyjnych: „Miasta-Sanktuaria. Pochodzenie, historia, rozwój Częstochowy i kultu maryjnego”. „Rozwój naszych miast i regionów przyjazny środowisku. Bieżąca sytuacja oraz rozwój środowiska z uwzględnieniem potrzeb regionu oraz kraju.”, „Selektywne zakupy. Inteligentna konsumpcja.”, „Uniwersalne wartości w tle różnych kultur” oraz „Wybitni ludzie i wielkie wydarzenia XX wieku.” Praca nad każdym z projektów trwała kilka miesięcy, wymagała wysiłku i wielu działań, uczniowie pod opieką nauczycieli różnych przedmiotów gromadzili i selekcionowali materiały, opracowywali je, tłumaczyli na język angielski, by potem zaprezentować je swoim koleżankom i kolegom z innych krajów.

W roku szkolnym 2000/2001 Liceum Handlowe przystąpiło do realizacji pilotażowego projektu pod nazwą METROedukacja jako jedna z trzech szkół w Polsce. Nadrzędnym celem programu jest dostosowanie kształcenia zawodowego przyszłych pracowników do potrzeb nowoczesnego handlu. Za jego realizację odpowiedzialni byli mgr Ryszard Waryś, mgr Elżbieta Kuliś, mgr Władysława

Koziół oraz nauczyciele przedmiotów zawodowych, którzy uczestniczyli w specjalistycznych szkoleniach i konferencjach prowadzonych przez ekspertów z Niemieckiego Centrum szkolenia BZE w Neu Koenigsau. Realizacja projektu poprzedzona była spotkaniami przedstawicieli międzynarodowego koncernu handlowego METRO AG z dyrekcją i nauczycielami szkół handlowych z Łodzi, Poznania, Częstochowy oraz reprezentantami częstochowskich hipermarketów Real i Tesco.

Praca nad realizacją tego projektu miała przybliżyć uczniom strukturę organizacyjną, zasady i metody pracy dużych, nowoczesnych firm handlowych. Młodzież poznaje asortyment towarowy różnych działów sprzedaży, proces przyjmowania towaru do magazynu, obserwuje procesy technologiczne, słucha wykładów, zapoznaje się z dokumentacją handlową i kadrową. Projekt METRO edukacja pomaga młodzieży szybciej zaistnieć na rynku pracy. Po odbyciu praktyk zawodowych i zaliczeniu zajęć uprzedmiotowujących (w takich firmach handlowych jak: Makro, Real, Praktiker) uczniowie otrzymują dwujęzyczny certyfikat ukończenia specjalistycznego programu szkoleniowego. Kolejnym dużym programem, który

szkoła realizuje od 2002 roku, jest PROGRAM PAŃSTW NADBAŁTYCZKICH. Jego koordynatorem jest mgr Lena Czaja. „The Baltic Sea Project” należy do programu szkół stowarzyszonych w UNESCO. Ten międzynarodowy program oparty jest na wymianie informacji i wymianie młodzieży ze szkołami państw bałtyckich. Jest najważniejszym edukacyjnym projektem ekologicznym dla zrównoważonego rozwoju, nad którym pieczę sprawuje BALTIC 21, program podpisany przez prezydentów 9 państw. Celem utworzenia projektu jest nauczanie, jak ochronić Morze Bałtyckie przed całkowitą dewastacją. Młodzież ma możliwość prowadzenia korespondencji w języku angielskim, wymiany doświadczeń w dziedzinie ekologii i ochrony środowiska, udziału we wspólnych badaniach. Pierwszym z programów był „Air quality-jakość powietrza”, w ramach którego badana była jakość powietrza w okolicach Częstochowy. W ramach kolejnego programu „Environmental history-historia Częstochowy” opracowano historię zakładu przemysłowego – Zapalczarnia w Częstochowie. Od 2005 roku w ramach międzynarodowego programu COST rozpoczęto współpracę z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie, prowadząc obserwacje fenologiczne. W programie tym głównym zadaniem jest wykazanie oraz określenie związków między zmianami

klimatu i ich wpływem na naturalne środowisko przyrodnicze. Poza tym każdego roku młodzież za pośrednictwem Internetu uczestniczy w międzynarodowych konferencjach ekologicznych – AGENDA 21. Wówczas w wybrany dzień roku przez 24 godziny we wszystkich państwach świata młodzież ma możliwość wymiany swoich poglądów, porozumiewając się w języku angielskim.

Od 2005 roku istnieje w szkole program eTwinning, którego koordynatorem jest mgr Katarzyna Pychyńska. Program polega na współpracy bliźniaczych miast i opiera się na kontaktach mailowych pomiędzy uczniami szkół. Pierwszym zrealizowanym projektem internetowym była „Prezentacja naszych państw”. Uczniowie pod kierunkiem nauczycieli różnych przedmiotów wykonali prace prezentujące najpiękniejsze miejsca w Polsce oraz regionu Częstochowy, które zostały przesłane do szkoły partnerskiej na Malcie. W ramach programu podjęliśmy współpracę z kolejną szkołą. Była nią placówka w Szwecji „Vaxjo Katedralskola”, z którą zrealizowaliśmy projekt dotyczący ochrony środowiska. Od września 2007 roku współpracowaliśmy ze szkołą we Francji „Leyce l’Oiselet” w

Bourgoin-Jallieu. Pierwszy projekt dotyczył najciekawszych architektonicznie budynków oraz opisanu ich w języku angielskim, drugi projekt „Sustainable Mobility” dotyczył najbardziej popularnych środków transportu w naszym regionie. Po zakończeniu prac otrzymaliśmy zaproszenie na międzynarodowe warsztaty doskonalenia zawodowego nauczycieli eTwinning do Francji, w których uczestniczył nauczyciel języka francuskiego mgr Agata Kamińska. Podczas seminarium nauczyciele prezentowali swoje szkoły, dzielili się własnymi doświadczeniami i przedstawiali własne pomysły dalszych projektów. Obecnie w ramach programu eTwinning współpracujemy ze szkołą w Turcji – „MEV Ozel Guzelbahce Okullari Lissie”- w pobliżu dużego miasta Izmir.

Uczestnictwo szkoły we wszystkich programach przyniosło zarówno uczniom jak i nauczycielom wiele satysfakcji i zadowolenia. Otwarci, gotowi na podejmowanie nowych wyzwań, pedagodzy chętnie służyli pomocą młodzieży, co zaowocowało dobrą i efektywną współpracą ze szkołami z różnych państw.

Kultura fizyczna i sport

Wychowawcza i edukacyjna misja szkoły nie może istnieć bez kultury fizycznej, a ta odgrywa w naszej placówce szczególną rolę. Warto byłoby pokrótce przypomnieć historię rozwoju sportu w Szkole Handlowej Stowarzyszenia Kupców Polskich. Właściwie związana jest początkowo z powstałym w 1921 roku Częstochowskim Klubem Sportowym „Orlęta”, którego prezesem był w latach 1928-29 profesor Adam Miller – wychowawca młodzieży, a skarbnikiem i zawodnikiem, a następnie działaczem sportowym – profesor Leon Rzykiecki – dyrektor Szkoły Handlowej. Obaj pośmiertnie w 1947 roku otrzymali srebrne odznaki klubowe. Niestety, dokumentacja szkolna dotycząca kultury fizycznej i sportu w Szkole Handlowej, a następnie w Zespole Szkół Zawodowych Nr 1, sięga dopiero roku 1963, kiedy reprezentacja dziewcząt naszej szkoły zdobyła Mistrzostwo Miasta w piłce ręcznej, a w 1965 roku w piłce siatkowej. Starannie przechowywane puchary i dyplomy sportowe oraz dokumentacja Szkolnego Związku Sportowego pozwalają dokładnie przyjrzeć się osiągnięciom sportowym szkoły dopiero od roku szkolnego 1978/79. W latach 1978-88 nauczyciele wychowania fizycznego Zespołu Szkół Handlowych przygotowywali reprezentacje sportowe szkoły do udziału w zawodach lekkoatletycznych, siatkówce oraz tenisie stołowym. Szkolny związek Sportowy

stołowym. Szkolny związek Sportowy prowadził już wtedy ranking na najbardziej usportowioną szkołę w Częstochowie. W latach 1989-1996 dzięki udanym startom siatkarek, koszykarek i lekkoatletek, w rankingu na najbardziej usportowioną szkołę zajmowaliśmy od 1989 roku kolejno: VI, VII, VIII, VI, IV i II miejsca. W roku 1990, siatkarki pod opieką mgr Krystyny Radeckiej zdobyły Mistrzostwo Województwa, a w 1991 r. koszykarki pod opieką mgr Ewy Cierpiał wywalczyły Wicemistrzostwo Województwa

Przełomowym dla sportu szkolnego okazał się rok szkolny 1996/1997. Szkoła zdobyła I miejsce we współzawodnictwie sportowym szkół. Na sukces sportowy zapracowały: siatkarki, tenisistki stołowe i lekkoatletki.

Wyżej wymienione zajęły I miejsce w Wojewódzkiej Lidze Piłki Siatkowej Dziewcząt, I miejsce w tenisie stołowym oraz II miejsce w tenisie stołowym w Finale Wojewódzkim, II miejsce w Wieloboju Lekkoatletycznym w Finale Wojewódzkim. Kolejny rok 1997/1998 był dla szkoły również udany. We współzawodnictwie sportowym szkół w kategorii dziewcząt zajęliśmy II miejsce w Częstochowie. Ponadto II miejsce w tenisie stołowym dziewcząt w Mistrzostwie Częstochowy, a VII- w Finale Wojewódzkim. Następne lata przyniosły kolejne sukcesy: rok szkolny 1998/1999 – II miejsce, rok szkolny 1999/2000 – III

miejsce we współzawodnictwie sportowym szkół w kategorii dziewcząt. W roku 2001 tenisistki stołowe, siatkarki i piłkarki nożne zdobyły w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej kolejno: I i III miejsce w tenisie stołowym, II miejsce w piłce siatkowej i I miejsce w piłce nożnej. Dodajmy, że drużyna szczypiornistów zajęła w tych zawodach III miejsce.

Należy wspomnieć, że nie mielibyśmy na koncie tylu wspaniałych osiągnięć, gdyby nie wykwalifikowana i zaangażowana kadra nauczycieli wychowania fizycznego w składzie: mgr Ewa Cierpiał, mgr Elżbieta Matyga, mgr Wiesław Matyga, mgr Aleksandra Kupczak, mgr Mariusz Zawada, mgr Paweł Trebert, mgr Paweł Kapica, mgr Agnieszka Dymarczyk.

Ostatnia dekada również należy do udanych. Do współzawodnictwa sportowego dołączono nowe dyscypliny tj. zawody sportowo-obronne „Sprawni jak żołnierze”, zawody strzeleckie „Srebrne muszkiety” czy piłkę siatkową plażową. Dyscypliny te, a w szczególności „Sprawni jak żołnierze”, stały się naszą wizytówką. Pod opieką mgr Teresy Gawron w kategorii dziewcząt ośmiokrotnie (2001-2006, 2009, 2010) zajmowaliśmy pierwsze miejsce na szczeblu delegatury i aż czterokrotnie na szczeblu wojewódzkim (2001-2004). W latach 2001-2003 sukcesami zakończyły się również dla naszych dziewcząt finały ogólnopolskie, w których to zajmowały kolejno II, III i IV lokatę. Szczególnie należy wyróżnić uczennice: Annę Krygiel, Żanetę Trzepizur, Katarzynę Kidawę.

Chłopcy również mogą poszczycić się sukcesami. W latach 2003, 2004, 2008 i 2010 zdobywali pierwsze miejsca na szczeblu delegatury, a w roku 2010 stanęli na najwyższym podium w Finale Wojewódzkim.

Sukcesy minionego dziesięciolecia to także II miejsce w piłce siatkowej i tenisie stołowym w roku 2001, I miejsce w piłce nożnej dziewcząt i I miejsce w tenisie stołowym w 2002 roku, I miejsce w piłce ręcznej chłopców w 2009 roku.

Rok szkolny 2010/2011 zakończył się na II miejscu w klasyfikacji szkół w kategorii dziewcząt, na co złożyły się:

- I miejsce w lidze lekkoatletycznej, biegach przełajowych i piłce ręcznej
- II miejsce w łyżwiarstwie szybkim, zawodach „Sprawni jak żołnierze”
- III miejsce w piłce siatkowej plażowej oraz w piłce siatkowej.

Życzymy naszej młodzieży i jej sportowym opiekunom dalszych jak najlepszych wyników.

Szkoła w obiektywie

Zespół Szkół im. Jana Kochanowskiego w Częstochowie

ul. Warszawska 142, 42-200 Częstochowa

tel./fax (34) 365-64-50, 365-64-45

<http://www.zskochanowski.eu>

email: zsko@wp.pl

Konsultacja merytoryczna:

Ewa Cierpiał

Teksty w oparciu o monografię szkoły:

Anna Malak

Fotografie:

Magdalena Skoczewska, Agnieszka Popielarska

Redakcja i skład komputerowy:

Jolanta Wieloch